

Turvallisuus- tiedote

Kiviniemen seudun asukkaille

Chemigate

Turvallisuustiedote

Tämän Kiviniemen teollisuusalueen lähiseudun asukkaille jaettavan turvallisuustiedotteen toimittaminen perustuu Valtioneuvoston asetukseen vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimukseen (20.12.2012/856).

Tämän tiedotteen keskeinen tehtävä on antaa tietoa tehtaan toiminnasta ja selvittää, kuinka mahdollisessa onnettomuustilanteessa tulee toimia, jotta vahingot vältettäisiin tai ne jäisivät mahdollisimman pieniksi.

Kiviniemen teollisuusalueella sijaitsevalla Chemigate Oy:n tehtaalla pyritään huolellisella työskentelyllä ja teknisin turvalaittein varmistamaan, ettei alueen asukkaille tai ympäristölle aiheudu vaaratilanteita.

Asetuksen yleisen periaatteen mukaisesti otetaan huomioon:

1. Tuotantolaitoksessa mahdollisesti tapahtuvien onnettomuuksien vaikutukset sen ympäristössä sekä näiden onnettomuuksien ajallinen kehittyminen.

2. Onnettomuuden kohteeksi joutuvien ihmisten mahdollisuudet suojautumiseen tai alueelta poistumiseen.
3. Onnettomuuden leviämiseen ja kulkuun vaikuttavat seikat, kuten vesistöt, viemärit, maastonmuodot, maaperän laatu, ilmasto-olosuhteet ja rakennukset.
4. Tuotantolaitoksen käytössä olevat järjestelmät, menetelmät, tekniset tekijät ja laitteet onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi.

Vaaratilanteiden ennaltaehkäiseminen Lapuan tehtaalla

Chemigate Oy on tunnistanut varastoitaviin ja käytettäviin kemikaaleihin liittyvät suur-onnettomuuden vaarat ja tekee parhaansa huolehtiakseen onnettomuuksien ennaltaehkäisystä ja seurausten rajoittamisesta.

Turvallisuuskoulutus on jatkuvaa, jotta henkilöstö saa selkeän tuntuman laitteisiin ja kemikaaleihin liittyvistä vaaroista ja niiden ehkäisystä. Lisäksi jatkuvasti arvioidaan mahdollisia terveys-, turvallisuus- ja ympäristöriskejä.

Ulkopuolisina tarkastajina toimivat pelastusviranomaiset, Turvallisuus- ja kemikaaliviraston viranomaiset ja ympäristöviranomaiset. Tarkastuksia tehdään vuosittain. Yrityksellä on ajan tasalla oleva sisäinen pelastussuunnitelma, joka on toimitettu myös pelastus- ja poliisiviranomaisille ja tiedot on liitetty Lapuan kaupungin ulkoiseen turvallisuussuunnitelmaan.

Chemigate Oy varmistaa teknisin toimenpitein ja laitteiden huolellisella käytöllä, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa ihmisille tai ympäristölle. Tärkkelyksen valmistuksessa ja modifioinnissa käytettävien kemikaalien ja kaasujen turvallisen käytön ja varastoinnin varmistamiseksi on käytössä useita turvallisuusjärjestelmiä kuten säiliöiden lukitukset, pinnanvalvonta ja varoaltaat.

Tehtaalla on käytössä myös automaattinen paloilmoinjärjestelmä, joka välittää häiriötilanteista tiedon hätäkeskukseen välittömästi. Tehtaan henkilöstö ja paloviranomaiset järjestävät säännöllisesti yhteisiä pelastusharjoituksia. Keskeisessä asemassa onnettomuuksien ehkäisyssä on henkilöstön korkea ammattitaito, tehokas valvonta sekä laitteiden jatkuva kunnossapito.

Tehtaalla valmistettavat tuotteet

Chemigate Oy jatkojalostaa tärkkelyksiä tekniseen käyttöön. Suurimmat asiakkaat ovat paperi- ja kartonkiteollisuudessa. Chemigate Oy:n tuotantotoimintaa harjoitetaan vuoden ympäri keskeytymättömässä tai keskeytyvässä 3-vuorotyössä.

Alueella toimii myös Lapuan Peruna Oy, joka on perunatärkkelystä valmistava yritys. Tuotantokausi on syksyllä elo-marraskuussa n. 2,5 kk.

Tehtaan alueella työskentelee yhteensä noin 50 henkilöä.

Tehtaalla käsiteltävät kemikaalit

Lapuan tehtaalla käsitellään oheisessa taulukossa mainittuja vaarallisia kemikaaleja. Tehtaan alueella käsitellään myös muita kemikaaleja, joista ei aiheudu vaaraa tehdas-

alueen ulkopuolelle. Suurin osa käsiteltävistä ja varastoitavista aineista on vaarattomia lähinnä tärkkelyksiä.

Tehtaalla käsiteltävien kemikaalien kuvauksia

	VAARALLISIA NESTEMÄISIÄ KEMIKAALEJA	NESTEKAASU	KLOORIKAASU (voi syntyä tiettyjen kemikaalien reagoidessa keskenään)
AINEEN KUVAUS	Tyypillisesti syövyttäviä kemikaaleja esim. lipeä, rikkihappo ja muura-haishappo	Erittäin helposti syttyvä, ilmaa raskaampi kaasu, hajustettuna pistävän hajuinen	Heikosti kellertävä, pistävän hajuinen, ilmaa raskaampi kaasu
AINEEN VAAROMINAIKUDET (EY-asetuksen N:o 1272/2008 mukaisesti)	Vältettävä ihokosketusta, ei vaaraa lähiseudun asukkaille	Suuri pitoisuus ilmassa aiheuttaa hengitysvaikeuksia	Hengitysteiden ärsytys, yskä, päänsärky
LISÄTIETOJA KEMIKAALEISTA	Tarkempia tietoja kemikaaleista löytyy mm. osoitteesta www.ttl.fi/ova. Sivustolta löytyvät ohjeet on valmisteltu Työterveyslaitoksella yhteistyössä eri tutkimuslaitosten, kemikaaliviranomaisten ja kemianteollisuuden asiantuntijoiden kanssa. Lisätietoja voi kysyä myös tehtaalta (katso yhteystiedot sivu 7)		

Vaaratilanne

Kemikaalionnettomuuksien laajuus ja luonne vaihtelevat huomattavasti. Eri kemikaalien terveys- ja ympäristö- sekä palo- ja räjähdysvaaralliset ominaisuudet vaihtelevat huomattavasti.

Vähäisissä kemikaalionnettomuuksissa voi olla kyse esimerkiksi pienestä vuodosta tai valumasta, jonka torjuntatoimista pelastusviranomainen ja toiminnanharjoittaja huolehtivat. Mikäli vuoto on isompi, annetaan yleinen vaaramerkki ja hätätiedote, jossa määritellään tarvittavat toimenpiteet

arvioidulle vaara-alueelle sekä siellä oleville asukkaille.

Tulipalossa tuotantoyksikön käyttämät kemikaalit saattavat aiheuttaa normaaliin paloon verrattuna poikkeuksellisen tilanteen. Osa kemikaaleista voi muodostaa palavia tai myrkyllisiä kaasuja, joten tulipalon sattuessa vallitsevan säätilan vaikutus onnettomuuden laajuuteen on erittäin merkittävä. Tulipalossa syntyvät savukaasut ärsyttävät silmiä ja hengitysteitä.

Toimintaohjeet onnettomuustilanteen varalle

Yleinen hälytysmerkki kertoo vaarasta:

- Vaara- ja hätätilanteissa viranomaiset varoittavat väestöä uhkaavasta, välittömästä vaarasta yleisellä vaaramerkillä ja vaaratiedotteella. Yleinen vaaramerkki annetaan ulkohälyttimien välityksellä tai taajamien ulkopuolella kulkuneuvoon asennetuilla liikkuvilla hälyttimillä.
- Merkki on: yhden minuutin pituinen nouseva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) ja laskeva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki ja se ilmoittaa, että vaara tai uhka on ohi.

Toimi näin yleisen hälytysäänen kuullessasi:

- Siirry sisälle. Pysy sisällä
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmanvaihto
- Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita
- Vältä puhelimen käyttöä etteivät linjat tukkeudu
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta ettet joutuisi vaaraan matkalla
- Yleiseen vaaramerkkiin liittyy aina vaaratiedote. Se luetaan kaikilla radiokanavilla ja näytetään YLE:n, MTV3:n ja Nelosen teksti-TV:n sivulla 112 sekä televisio-ohjelmissa ruudun yläreunassa juoksevana tekstinä. Vaaratiedotteen tarkoitus on varoittaa vaarallisesta tapahtumasta ja antaa toimintaohjeita.
- Suojautuminen sisätiloihin ja ohjeiden mukainen toiminta vaaratilanteessa on ensimmäinen ja yleensä riittävä suojautumiskeino. Jokaisen ihmisen tulisi tunnistaa yleinen vaaramerkki ja heidän tulisi osata toimia oikein sen kuultuaan.

Lisäksi:

Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua

- paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- pysyttele yläkerroksissa kunnes vaara on ohi
- kuuntele radiota.

Jos olet ulkona, etkä pääse sisälle

- kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
- pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle
- paina märkä vaate, ruoho, turve- tai sammaltuppo suun eteen ja hengitä sen läpi.

Lapuan tehtaan yhteystiedot

Chemigate Oy, Lapuan tehdas
Simpсионtie 682
62100 LAPUA

Harri Heikkinen
puh. 050 593 2664
harri.heikkinen@chemigate.fi

Työnjohto (päivystys 24h)
puh. 040 845 2375

WWW.CHEMIGATE.FI

Chemigate